

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรควบระดับปริญญาโท ๒ ปริญญาในสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาหรือประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงออกข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติ หรือคำสั่งอื่นใด ที่ประกาศใช้ก่อนข้อบังคับนี้ ซึ่งมีข้อความขัดหรือแย้งกับความในข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“คณะ” หมายความว่า คณะ หรือส่วนราชการที่เรียกอย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือส่วนงานภายในที่จัดตั้งตามประกาศของสภามหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีในสังกัดมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

“คณะกรรมการประจำคณะ” หมายความว่า คณะกรรมการประจำคณะในสังกัดมหาวิทยาลัย กาฬสินธุ์

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรและหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร ที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้งให้ทำหน้าที่บริหารหลักสูตรในสาขาวิชาระดับบัณฑิตศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา ของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำ หลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับ สาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและ การพัฒนาสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะ เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพบวิทยาการหรือสห วิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถ ซ้ำกันได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา ของหลักสูตร

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกและมี ผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดี โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ

“อาจารย์บัณฑิตศึกษา” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือ บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และ แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดีโดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ทั้งที่ศึกษาเต็มเวลา และไม่เต็มเวลา เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“ดุชนิพนธ์” หมายความว่า เอกสารที่เป็นผลมาจากกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบระเบียบตาม หลักสูตรปริญญาเอก เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่และอาจนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ ภายใต้อการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาดุชนิพนธ์

“วิทยานิพนธ์” หมายความว่า เอกสารที่เป็นผลมาจากกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบระเบียบตาม หลักสูตรปริญญาโท ภายใต้อการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

“การค้นคว้าอิสระ” หมายความว่า เอกสารที่เป็นผลมาจากกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักสูตรปริญญาโท แผน ข ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้
ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีวินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

การบริหารงานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการประจำคณะบริหารงานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษา การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
- (๒) อนุมัติผลการประเมินผลการศึกษานักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา
- (๓) พิจารณาหลักสูตรและรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) พิจารณาอนุมัติหัวข้อเรื่องดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ
- (๕) อนุมัติการขอสอบเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ
- (๖) อนุมัติการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิต แล้วนำเสนอสภาวิชาการเพื่อให้ความเห็นชอบการสำเร็จการศึกษาเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัย
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยมอบหมาย

หมวด ๒

อาจารย์บัณฑิตศึกษา

ข้อ ๗ ให้อธิการบดีแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายวิชาการ เป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา หรืออาจารย์ผู้ช่วยบัณฑิตศึกษา และแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาได้ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำคณะ

อาจารย์บัณฑิตศึกษา มี ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) อาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา

(ก) คุณสมบัติของอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา

๑. มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย หรือ

๒. มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย หรือ

๓. มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ รายการภายใน ๒ ปี หรือ ๒ รายการภายใน ๔ ปี หรือ ๓ รายการภายใน ๕ ปี

(ข) หน้าที่ของอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา

๑. เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง หลักสูตรปริญญาโท หรือหลักสูตรปริญญาเอก

๒. เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือหลักสูตรปริญญาโท

๓. เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือหลักสูตรปริญญาเอก กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๑) (ก) ๒. หรือข้อ ๗ (๑) (ก) ๓.

๔. สอนรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง หลักสูตรปริญญาโท หรือหลักสูตรปริญญาเอก

๕. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือวิทยานิพนธ์ร่วม หรือที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลักหรือการค้นคว้าอิสระร่วมในหลักสูตรปริญญาโท หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมในหลักสูตรปริญญาเอก

๖. เป็นอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

๗. เป็นกรรมการสอบประมวลความรู้ หรือสอบวัดคุณสมบัติ

(๒) อาจารย์ผู้ช่วยบัณฑิตศึกษา

(ก) คุณสมบัติของอาจารย์ผู้ช่วยบัณฑิตศึกษา

๑. มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย หรือ

๒. มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง หรือ

๓. มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง หรือ

๔. มีคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ยังไม่มียผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา

(ข) หน้าที่ของอาจารย์ผู้ช่วยบัณฑิตศึกษา

๑. เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือหลักสูตรปริญญาโท กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๒) (ก) ๑.

๒. สอนรายวิชาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือหลักสูตรปริญญาโท

๓. สอนรายวิชาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง หรือหลักสูตรปริญญาเอก กรณีมีคุณสมบัติ ตามข้อ ๗ (๒) (ก) ๓.

(๓) อาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา

(ก) คุณสมบัติของอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา

๑. เป็นอาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง หรือ

๒. เป็นอาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง หรือ

๓. เป็นอาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือ

๔. เป็นอาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี หรือ

๕. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง หรือ

๖. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง หรือ

๗. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ หรือ

๘. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยและแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(ข) หน้าที่ของอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษา

๑. สอนรายวิชาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หลักสูตรปริญญาโท หรือหลักสูตรปริญญาเอก กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) (ก) ๑.

๒. สอนรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือหลักสูตรปริญญาโท กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) (ก) ๒.

๓. สอนรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หรือหลักสูตรปริญญาโท กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) (ก) ๓.

๔. สอนรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) (ก) ๔.

๕. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือการค้นคว้าอิสระร่วม กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) (ก) ๕. ข้อ ๗ (๓) (ก) ๖. ข้อ ๗ (๓) (ก) ๗. หรือข้อ ๗ (๓) (ก) ๘.

๖. เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) (ก) ๖. หรือ ๗ (๓) (ก) ๘.

๗. เป็นอาจารย์สอววิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ กรณีมีคุณสมบัติข้อ ๗ (๓) (ก) ๕. ข้อ ๗ (๓) (ก) ๖. ข้อ ๗ (๓) (ก) ๗. หรือข้อ ๗ (๓) (ก) ๘.

๘. เป็นอาจารย์สอววิทยานิพนธ์ กรณีมีคุณสมบัติข้อ ๗ (๓) (ก) ๖. หรือ ๗ (๓) (ก) ๘.

๙. เป็นกรรมการสอบประมวลความรู้ หรือเป็นกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ กรณีมีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) (ก) ๕. หรือข้อ ๗ (๓) (ก) ๖.

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่ทำหน้าที่สอนตามข้อ ๗ (๓) (ข) ๑. ข้อ ๗ (๓) (ข) ๒. ข้อ ๗ (๓) (ข) ๓. และข้อ ๗ (๓) (ข) ๔. จะต้องมีส่วนสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

หมวด ๓

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ ๘ การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ใช้หน่วยกิต จัดเป็นระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ คือภาคต้นและภาคปลาย มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดภาคการศึกษาฤดูร้อนต่อจากภาคปลายได้ตามความจำเป็นของแต่ละหลักสูตร โดยมีเวลาไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ ทั้งนี้ชั่วโมงเรียนของรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการศึกษาฤดูร้อนต้องไม่น้อยกว่าชั่วโมงเรียนของรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยอาจจัดระบบการจัดการศึกษาเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

(๑) การศึกษาภาคปกติ ภาคการศึกษาหนึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจเปิดสอนภาคการศึกษาฤดูร้อนได้ซึ่งมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ สัปดาห์ โดยมีชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาเท่ากับภาคการศึกษาปกติ ในกรณีที่มีการเปิดภาคการศึกษาฤดูร้อน ให้ถือว่าเป็นส่วนของปีการศึกษาเดียวกัน

(๒) การศึกษาภาคพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาในช่วงเวลาวันหยุดสุดสัปดาห์หรือนอกเวลาราชการในภาคการศึกษาปกติ โดยมีชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชา เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

(๓) การศึกษาแบบนานาชาติ เป็นการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ หรือเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการและมาตรฐานเดียวกันกับหลักสูตรนานาชาติ และสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ หรือหลักสูตรดังกล่าวต้องได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยอาจจัดในระยะเวลาที่สอดคล้องกับช่วงเวลาในต่างประเทศตามโครงการความร่วมมือทางวิชาการ

การจัดการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้ต้องจัดให้ได้เนื้อหาโดยรวมที่มีน้ำหนักสมดุลกับจำนวนหน่วยกิตรวมหลักสูตร โดยการคิดเทียบน้ำหนักหน่วยกิตตามข้อ ๑๐

ข้อ ๑๐ “หน่วยกิต” หมายถึง หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นักศึกษาได้รับ โดยหน่วยกิตที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายในชั้นเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๓) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๔) การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๕) วิทยานิพนธ์และดุขฎีนิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

หลักสูตรที่ใช้ระบบการศึกษาในระบบไตรภาค หรือจตุภาคและระบบอื่น ต้องมีหลักเกณฑ์ในการคิดหน่วยกิต และรายละเอียดเกี่ยวกับการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคอย่างชัดเจน โดยต้องปรากฏในเอกสารหลักสูตรด้วย

ข้อ ๑๑ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาอาจใช้ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศก็ได้ กรณีใช้ภาษาต่างประเทศในการเขียนดุขฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่ละสาขาวิชากำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ

หมวด ๔

หลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๑๒ หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ต้องเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามาแล้ว

(๒) หลักสูตรปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัย เพื่อสามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ โดยมุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและสังคม สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามาแล้ว หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ๖ ปีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่ามาแล้ว

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ โดยมุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิตปริญญาโท หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงหรือเทียบเท่ามาแล้ว

ข้อ ๑๓ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ข้อ ๑๔ หลักสูตรปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น ๒ แผน คือ

(๑) แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ มี ๒ แบบดังนี้

(ก) แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด

(ข) แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาสัมพันธและรายวิชาเฉพาะด้านอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต

(๒) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องการทำวิทยานิพนธ์ เป็นการศึกษาวิชาสัมพันธและรายวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิตและต้องทำการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

ข้อ ๑๕ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ข้อ ๑๖ หลักสูตรปริญญาเอก โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาการชั้นสูง มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตามแบบการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

(๑) แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์อาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต และต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนี้

(ก) แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

(ข) แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่าหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุษฎีนิพนธ์ ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

(๒) แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

(ก) แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิตและศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

(ข) แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุษฎีนิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และ แบบ ๒.๒ จะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

ข้อ ๑๗ อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ อาจกำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหนึ่งรายวิชาใด หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นประกอบการศึกษา โดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๑๘ ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละหลักสูตร มีดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

(๒) หลักสูตรปริญญาโท ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๓ ภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก กรณีผู้เข้าศึกษาสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๖ ภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา กรณีผู้เข้าศึกษาสำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๔ ภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

ข้อ ๑๙ กรณีที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเรียนครบหลักสูตร กรณีระดับปริญญาเอกสอบวัดคุณสมบัติผ่าน และได้ส่งดุษฎีนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้มหาวิทยาลัยแล้ว แต่ไม่สามารถส่งผลงาน

คชภูมินพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ เพื่อตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ได้ทันภายในระยะเวลาของหลักสูตรที่ศึกษา ให้มหาวิทยาลัยขยายเวลารอตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารตามประกาศของมหาวิทยาลัยได้อีก ๑ ปี การศึกษาสำหรับนักศึกษาปริญญาโท และ ๓ ปีการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก โดยไม่นับรวมเป็นระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๘ (๒) และ (๓) ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาค การศึกษาจนกว่าจะได้รับอนุมัติการสำเร็จการศึกษา

หมวด ๕

อาจารย์ประจำหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๒๐ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรและหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง ให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร แต่ละสาขาวิชาอย่างน้อยจำนวน ๕ คน แต่งตั้งโดยอธิการบดี

หลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรปริญญาเอก ให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาจำนวน อย่างน้อย ๓ คน แต่งตั้งโดยอธิการบดี

อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน อาจเป็นอาจารย์ ประจำหลักสูตรชุดเดียวกันได้

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาหนึ่ง สามารถได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลาย หลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของ หลักสูตร

ข้อ ๒๑ การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องได้รับการแต่งตั้งจากอธิการบดีโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการประจำคณะ สภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัย โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน

ข้อ ๒๒ ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษาแต่ละ สาขาวิชาจำนวนอย่างน้อย ๕ คน องค์กรประกอบ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตร กำหนดระบบการประกันคุณภาพสำหรับหลักสูตรนั้นไว้ให้ ชัดเจน โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หรือระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย และมีการควบคุมมาตรฐานคุณภาพและจัดทำรายงาน ตามแนวทางการประกันคุณภาพที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อย่างน้อยแต่ละสาขาวิชาต้องทำรายงานประเมินตนเองปีละ ๑ ครั้ง เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะและเสนอต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๔ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดให้มีการประเมินและปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพ หลักสูตรอย่างน้อยทุก ๆ ๕ ปี โดยกำหนดการประกันคุณภาพของหลักสูตรที่มีองค์ประกอบอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา

- (๔) อาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หมวด ๖

การรับเข้าเป็นนักศึกษา ประเภทและสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๒๕ คุณวุฒิและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

ผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ต้องสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

การกำหนดคุณสมบัติอื่นตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะพร้อมแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบ

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๒) หลักสูตรปริญญาโท ผู้สมัครเข้าศึกษาจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต

ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาโทที่จะศึกษา หรือสาขาวิชาอื่นที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด โดยต้องประกาศให้ทราบก่อนการรับสมัคร เว้นแต่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้พิจารณาขออนุญาตเป็นเฉพาะรายให้เข้าศึกษาได้ ทั้งนี้ต้องสอบผ่านวัดความรู้ความสามารถจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และมีการเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ประกอบการพิจารณา

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ผู้สมัครเข้าศึกษาจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับหนึ่งระดับใด ดังต่อไปนี้

(ก) ปริญญาตรีหลักสูตร ๖ ปีการศึกษา หรือ

(ข) ปริญญาโท หรือเทียบเท่า

เว้นแต่ในกรณีที่เป็นหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะ อาจรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตเข้าศึกษาได้

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก ผู้สมัครเข้าศึกษาจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับหนึ่งระดับใด ดังต่อไปนี้

(ก) ปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือ

(ข) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรปริญญาเอก หรือสาขาวิชาอื่นที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด โดยผู้สำเร็จปริญญาตรีหรือเทียบเท่าต้องมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ และมีความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ผู้ที่ศึกษาในหลักสูตรแบบ ๑ จะต้องผ่านการวัดความรู้ความสามารถในเนื้อหาและกระบวนการวิจัยที่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และเสนอเค้าโครงขุขุณินิพนธ์ประกอบการพิจารณา พร้อมทั้งมี ผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มหาวิทยาลัยรับรอง

ข้อ ๒๖ วิธีการรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

การรับเข้าศึกษาอาจกระทำโดยวิธีการสอบคัดเลือก การคัดเลือกหรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้การกำหนดวิธีการและเกณฑ์ในการรับสมัครเข้าศึกษาเป็นนักศึกษา ให้เป็นไปตาม ข้อเสนอจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ ๒๗ ผู้ที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาอังกฤษตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ดังกล่าว

ผู้ที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ดังกล่าว

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ผู้สมัครกำลังรอผลการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง การรับเข้าศึกษาจะมีผลก็ต่อเมื่อผู้สมัครส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษา ดังกล่าวให้แก่มหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๒๙ ผู้เข้าศึกษาปริญญาโท อาจศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในเวลาเดียวกันได้ โดยให้เป็นไปตาม ประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๐ ประเภทนักศึกษา การเปลี่ยนประเภทนักศึกษาและสภาพการเป็นนักศึกษา

(๑) นักศึกษาของมหาวิทยาลัย มี ๓ ประเภท ดังนี้

(ก) นักศึกษาภาคปกติ ได้แก่ นักศึกษาในระบบการศึกษา ตามข้อ ๙ (๑)

(ข) นักศึกษาภาคสมทบ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาในระบบการศึกษา ตามข้อ ๙ (๒)

(ค) นักศึกษาแบบนานาชาติ ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาในระบบการศึกษา ตามข้อ ๙ (๓)

(๒) การเปลี่ยนประเภทนักศึกษา

(ก) ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง คณบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาภาคปกติเปลี่ยน ประเภทเป็นนักศึกษาภาคสมทบหรือนักศึกษาแบบนานาชาติได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและ ระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับนักศึกษาแบบนานาชาติหรือภาคสมทบ ตาม จำนวนที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรนับตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ได้เปลี่ยนประเภท

(ข) นักศึกษาภาคสมทบหรือนักศึกษาแบบนานาชาติ จะเปลี่ยนประเภทเป็นนักศึกษาภาคปกติ ไม่ได้

(ค) นักศึกษาภาคสมทบจะเปลี่ยนเป็นนักศึกษาแบบนานาชาติไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลและ ความจำเป็นพิเศษอาจเปลี่ยนสถานภาพนักศึกษาได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร หลักสูตร และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) สภาพการเป็นนักศึกษา มีดังต่อไปนี้

(ก) นักศึกษาสามัญ หมายความว่าผู้ที่คณะรับเข้าเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ เพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง

(ข) นักศึกษาทดลองเรียน หมายความว่าผู้ที่คณะรับเข้าเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาแรกตามเงื่อนไขที่สาขาวิชากำหนด ยกเว้นหลักสูตรปริญญาโทแผน ก แบบ ก ๑ และหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ มิให้แก่นักศึกษาทดลองเรียน

นักศึกษาดทดลองเรียนที่เข้าศึกษาในภาคการศึกษาแรกและลงทะเบียนวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด และสอบได้ระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ ให้เปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาสามัญได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแรก มิฉะนั้นให้พ้นสถานภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

(ค) นักศึกษาพิเศษ หมายความว่า ผู้ที่คณะดีด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อนุมัติให้เข้าร่วมศึกษาหรือทำการวิจัยโดยไม่ขอรับปริญญาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยอาจจะพิจารณารับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นนักศึกษาเรียนข้ามมหาวิทยาลัยเพื่อนำหน่วยกิตและผลการศึกษาไปเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษานั้น โดยต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่สำนักทะเบียนภายในเวลาที่คณะที่นักศึกษาสังกัดกำหนด และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๒. มหาวิทยาลัยอาจจะพิจารณารับบุคคลอื่นที่มีใช้นักศึกษา เป็นผู้ร่วมรับฟังการบรรยายในบางรายวิชาได้ แต่ไม่เกิน ๖ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา โดยต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่สำนักทะเบียนภายในระยะเวลาที่คณะดังกล่าวกำหนด และชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๓. มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศและต่างประเทศ มาเป็นนักศึกษาทำวิจัยเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าเฉพาะเรื่องในมหาวิทยาลัยได้ โดยให้ดำเนินการเป็นรายภาคการศึกษาหรือช่วงเวลาที่เหมาะสม

มหาวิทยาลัยอาจเพิกถอนสถานภาพนักศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีผลงานการทำวิจัยก้าวหน้าเท่าที่ควร ประพฤติตนไม่เหมาะสม หรือมีเหตุอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นสมควร

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องขึ้นทะเบียนกับคณะที่นักศึกษาสังกัด และในกรณีที่เป็นนักศึกษาที่มาจากต่างประเทศให้คณะที่นักศึกษาสังกัดแจ้งให้ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ทราบด้วย

ข้อ ๓๑ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

(๑) ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษามีสถานภาพนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ตามวันเวลาและสถานที่มหาวิทยาลัยกำหนด พร้อมชำระเงินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) ผู้สมัครที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชานั้น

(๓) ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท อาจขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาเข้าศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาเกินกว่าหนึ่งสาขาวิชาในระบบการศึกษาหนึ่งได้ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรควบระดับปริญญาโท ๒ ปริญญาในสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๔๘

หมวด ๗
การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๓๒ การลงทะเบียนเรียน จำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ
 ประเภท ๑ การลงทะเบียนเรียนปกติ ให้กระทำได้ก่อนวันเปิดเรียนของแต่ละภาคการศึกษา
 ประเภท ๒ การลงทะเบียนเรียนล่าช้า ให้กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

การกำหนดวัน เวลาและวิธีการลงทะเบียนเรียน ในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

นักศึกษาต้องได้รับอนุมัติจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาฯ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ในการเลือกวิชาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ก่อนการลงทะเบียนเรียนรายวิชา ถ้ารายวิชาในหลักสูตรมีข้อกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาบังคับก่อน นักศึกษาต้องเรียนและมีผลการสอบรายวิชาบังคับก่อน จึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนรายวิชานั้นได้

นักศึกษาที่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่นๆตามประกาศของมหาวิทยาลัยในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ถือว่าเป็นการลงทะเบียนอย่างสมบูรณ์

ข้อ ๓๓ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามหลักสูตร แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท
 ประเภท ๑ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยนับหน่วยกิตและคิดระดับคะแนน (Credit)
 ประเภท ๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

ข้อ ๓๔ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยนับหน่วยกิตและคิดระดับคะแนน (Credit) แต่ละภาคการศึกษา

(๑) นักศึกษามีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชาแต่ละภาคการศึกษาปกติไม่ต่ำกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต การลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าที่กำหนดอาจทำได้เฉพาะในภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือภาคการศึกษาที่นักศึกษาจะเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตร

(๒) การลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตน้อยหรือมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๓๔ (๑) ให้อยู่ในดุลพินิจของประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๓๕ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

(๑) การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึงการลงทะเบียนรายวิชาโดยไม่นับรวมหน่วยกิตเข้าในหน่วยกิตสะสมของภาคการศึกษานั้นๆ

(๒) นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น โดยชำระค่าหน่วยกิตตามลักษณะของรายวิชาที่เรียน และให้นักศึกษาระบุลงในบัตรลงทะเบียนด้วยว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

(๓) การเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต นักศึกษาไม่จำเป็นต้องสอบ และให้บันทึกผลการเรียนรายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตนั้นว่า “Au” เฉพาะผู้ที่มีเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

ข้อ ๓๖ นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียน ณ สถาบันอุดมศึกษาอื่นได้ ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ และได้รับอนุมัติจากอธิการบดี ตามเกณฑ์อนุมัติ ดังนี้

- (๑) รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ไม่ได้เปิดสอนในมหาวิทยาลัยในภาคการศึกษาและปีการศึกษานั้น
- (๒) รายวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาอื่นเปิดสอนต้องมีเนื้อหาเทียบเคียงกันได้ หรือมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาในหลักสูตร
- (๓) รายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหรือการทำคุณิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๓๗ให้นำหน่วยกิตและผลการศึกษารายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา ไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักฐานที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตที่เรียนได้ต้องไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของจำนวนหน่วยกิตรายวิชาในหลักสูตรที่กำลังศึกษา

ข้อ ๓๘ นักศึกษาต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามที่ตามสถาบันอุดมศึกษาอื่นกำหนด

ข้อ ๓๙ การเพิ่ม ลด ถอนรายวิชาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- (๑) การขอเพิ่มและลดรายวิชา ต้องมีหน่วยกิตแต่ละภาคการศึกษาเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๔

(๒) การขอเพิ่มรายวิชา ต้องกระทำภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

(๓) การขอถอนรายวิชา ต้องกระทำภายหลัง ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๙ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายหลัง ๑ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน แต่ไม่เกิน ๕ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยรายวิชาที่ถอนจะปรากฏในใบรายงานผลการศึกษา (Transcript)

(๔) การถอนรายวิชา ต้องมีรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้นเหลืออยู่ไม่น้อยกว่า ๑ รายวิชา

(๕) การเพิ่มและการถอนรายวิชาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรืออาจารย์ที่ปรึกษาคุณิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ และได้รับอนุมัติจากคณบดี

หมวด ๘

การเปลี่ยนสาขาวิชา การเปลี่ยนแผนการศึกษา การโอนหรือเทียบโอนและการเปลี่ยนระดับการศึกษา

ข้อ ๔๐ การเปลี่ยนสาขาวิชา นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาเรียนเป็นสาขาวิชาอื่นภายในมหาวิทยาลัยได้ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่นักศึกษาสังกัด และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่นักศึกษาขอเปลี่ยนไปสังกัด

- (๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา แต่ไม่เกิน ๑ ปีการศึกษา
- (๒) มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ และเป็นไปตามข้อกำหนดสาขาวิชาหรือคณะ

ข้อ ๔๑ นักศึกษาที่เปลี่ยนสาขาวิชาอาจได้รับยกเว้นรายวิชาที่ต้องศึกษาตามหลักสูตรได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่นักศึกษาขอเปลี่ยนไปสังกัดและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๔๒ การเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษา นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษา (เช่น จากหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ เป็นแผน ข) ทั้งนี้ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๔๓ การเปลี่ยนระดับการศึกษา นักศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่าอาจได้รับการพิจารณาให้เข้าเรียนในหลักสูตรระดับที่สูงกว่า หรือในทางกลับกันนักศึกษาในหลักสูตรที่สูงกว่าอาจได้รับการพิจารณาให้โอนเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับที่ต่ำกว่าได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นๆ และหรือประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๔ การโอนหน่วยกิตรายวิชา

นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่เคยเรียนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมาแล้ว แต่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษา สามารถโอนรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วไม่เกิน ๕ ปีการศึกษาไปเป็นรายวิชา หน่วยกิตและระดับคะแนนในหลักสูตรที่กำลังศึกษาได้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการโอนผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๕ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา

นักศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ที่เคยเรียนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง สามารถเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตในหลักสูตรระดับเดียวกันที่ไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา ไปเป็นรายวิชาและหน่วยกิตในหลักสูตรที่กำลังศึกษาได้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการโอนผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๖ การโอนดุขณินพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ในกรณีที่นักศึกษาเคยเรียนระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาแล้ว แต่ไม่สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้โอนจำนวนหน่วยกิตการทำดุขณินพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่ผ่านการอนุมัติให้ดำเนินการได้ มาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรเดียวกันได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๙

การประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๔๗ การประเมินผลการสอบของแต่ละรายวิชา สามารถกระทำได้กรณีต่อไปนี้

(๑) การประเมินโดยใช้ระดับคะแนนตัวอักษรและระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนตัวอักษร	ความหมาย	ระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม(Excellent)	๔.๐๐
B ⁺	ดีมาก (Very Good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C ⁺	ดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐๐

D ⁺	อ่อน (Poor)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Failed)	๐.๐๐

(๒) การวัดประเมินผลรายวิชาแบบโดยใช้ตัวอักษร ดังนี้

ตัวอักษร	ความหมาย
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
S	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (Satisfactory)
U	ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ (Unsatisfactory)
Au	ลงทะเบียนเพื่อร่วมฟังบรรยายโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn)
R	การเรียนรายวิชาซ้ำหรือเรียนแทน (Repeated or Replaced)

(๓) การประเมินการสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ มีระบบประเมิน ดังนี้

ตัวอักษร	ความหมาย
P (Passed)	ผ่าน
F (Failed)	ตก

(๔) การประเมินคุณวุฒินิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

(ก) การประเมินการสอบเค้าโครงคุณวุฒินิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ใช้ระบบการประเมิน ดังนี้

ผ่าน	โดยไม่มีการแก้ไข
ผ่าน	โดยมีการแก้ไขเล็กน้อย
ผ่าน	โดยมีการแก้ไขจำนวนมาก และให้มีการสอบเค้าโครงอีกครั้ง
ไม่ผ่าน	

(ข) การประเมินความก้าวหน้าในการทำคุณวุฒินิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ในแต่ละภาคการศึกษา ให้ใช้ระบบการประเมินตัวอักษร ดังนี้

S (Satisfactory)	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์
U (Unsatisfactory)	ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์

ในกรณีที่ผลการประเมินได้ U นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนจำนวนหน่วยกิตใหม่เท่ากับที่ได้รับ U เมื่อผลการประเมินใหม่ได้ S ให้เปลี่ยนผลการประเมินเดิม U ไปเป็น R แทน

(ค) การประเมินการสอบคุณวุฒินิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้ระบบการประเมิน ดังนี้

ตัวอักษร	ความหมาย
Excellent	ดีเยี่ยม
Good	ดี

Passed	ผ่าน
Failed	ตก

ข้อ ๔๘ การประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติหรือภาคการศึกษาฤดูร้อน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ โดยนักศึกษาต้องมีเวลาเรียนรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดจึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและอนุมัติจากคณบดี

การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงผลการประเมินการศึกษา ต้องกระทำภายในภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่มีการประเมินผล และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ ๔๙ รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งนักศึกษาต้องศึกษาและสอบผ่านโดยได้รับตัวอักษร S แต่มีได้นำมานับเป็นหน่วยกิตรวมในหลักสูตร เรียกว่า “วิชาที่ไม่นับหน่วยกิต”

นักศึกษาซึ่งได้รับตัวอักษร U ในรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต ต้องลงทะเบียนซ้ำ

ข้อ ๕๐ การให้คะแนนระดับตัวอักษร F สามารถทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) มีเวลาเรียนในรายวิชาไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด

(๒) เมื่อนักศึกษากระทำการทุจริตในการสอบ หรือทำผิดระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบที่มหาวิทยาลัย คณะ สาขาวิชา หรือหลักสูตรใช้บังคับอยู่ และคณะกรรมการประจำคณะเห็นว่าเป็นการทำผิดในข้อสำคัญจนสมควรได้ F

(๓) ในกรณีที่ได้ผลการประเมินเป็น I แต่ไม่มีการประเมินผลการสอบ หรือผลงานภายในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียน

ข้อ ๕๑ การให้อักษร I จะกระทำเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาป่วยก่อนที่การเรียนในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดลง และยังป่วยอยู่จนถึงกำหนดการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทุกวิชาได้ และคณบดีได้พิจารณาคำร้องประกอบกับความเห็นของอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแล้ว เห็นสมควรให้ได้ | เมื่อการศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นขาดเนื้อหาเพียงเล็กน้อยและไม่ใช่ว่าสำคัญ

(๒) นักศึกษาได้ศึกษามาจนสิ้นสุดภาคการศึกษาแล้วและป่วยระหว่างการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และคณบดีได้พิจารณาคำร้องประกอบกับความเห็นของอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแล้ว เห็นสมควรให้ได้ |

(๓) กรณีอื่นๆ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ ๕๒ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๕๑ (๑) หรือ (๒) ให้นักศึกษายื่นคำร้องต่อคณบดีภายใน ๑ สัปดาห์นับแต่วันที่นักศึกษาเริ่มป่วย หรือนับแต่วันที่พ้นจากอาการป่วยร้ายแรงซึ่งเป็นเหตุให้ไม่สามารถยื่นคำร้องได้ พร้อมด้วยใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากสถานพยาบาลเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง

ข้อ ๕๓ การให้อักษร S จะกระทำได้อีกต่อเมื่อผลการประเมินผ่านเกณฑ์ เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ว่ามีการประเมินผลระดับคะแนนตัวอักษรไม่เป็นระดับชั้น หรือกำหนดไว้ว่าไม่นับหน่วยกิต

(๒) ในการประเมินผลคุณนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระในแต่ละภาคการศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาคุณนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๕๔ การให้อักษร Au จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังบรรยาย และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าได้ให้ความสนใจต่อการเรียนอย่างพอเพียง และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด

ข้อ ๕๕ การให้อักษร W ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียน จะกระทำได้เมื่อพ้น ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน เฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาได้อนุมัติให้ออนรายวิชานั้น ตามข้อ ๓๙ (๓)

(๒) นักศึกษาป่วยก่อนที่การเรียนในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดลง และยังคงป่วยอยู่จนกระทั่งถึงกำหนดการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ ทั้งนี้ให้นักศึกษาปฏิบัติตามความในข้อ ๕๑ (๑) โดยอนุโลม

(๓) นักศึกษาลาพักการศึกษาโดยถูกต้อง

(๔) นักศึกษาถูกพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้นตามข้อบังคับว่าด้วยวินัยนักศึกษา

(๕) คณะกรรมการประจำคณะ อนุมัติให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ตามข้อ ๕๑ (๑) (๒) และ (๓) หากปรากฏว่าการป่วยหรือเหตุสุดวิสัยยังไม่สิ้นสุดภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

(๖) ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังบรรยาย และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่ได้ให้ความสนใจต่อการเรียนอย่างพอเพียง

(๗) ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยผิดระเบียบ เงื่อนไข หรือข้อกำหนดของหลักสูตร

ข้อ ๕๖ การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

ในกรณีที่นักศึกษาสอบตกในรายวิชาใดจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก หรือในกรณีที่ได้ผลการเรียนเป็น D หรือ D⁺ หรือ C หรือ C⁺ อาจขอเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกครั้ง หรืออาจเลือกเรียนรายวิชาอื่นในหมวดเดียวกันและมีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนกันได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีก่อนลงทะเบียนเรียน โดยผลการเรียนในรายวิชาเดิมจะถูกปรับเปลี่ยนเป็นอักษร R

ข้อ ๕๗ การเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนครบตามจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรที่ศึกษาแล้ว และมีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ หรือเกิน ๓.๐๐ นักศึกษาอาจขอเรียนรายวิชาเดิมซ้ำอีกครั้งเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้ โดยได้รับการอนุมัติจากคณบดี โดยผลการเรียนในรายวิชาเดิมจะถูกปรับเปลี่ยนเป็นอักษร R

ข้อ ๕๘ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้นับเฉพาะรายวิชาที่มีระบบการให้ระดับคะแนนตามระบบระดับคะแนนตัวอักษร ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนรายวิชาใดแทนรายวิชาหนึ่ง ให้นับจำนวนหน่วยกิตและผลการประเมินครั้งสุดท้ายไปใช้ในการคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาค และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๕๙ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบตามหลักสูตร ให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

ข้อ ๖๐ การคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาแต่ละราย ให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

ข้อ ๖๑ ระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท ซึ่งคำนวณได้ดังต่อไปนี้

(๑) ระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาค ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับระดับคะแนนประจำระดับคะแนนตัวอักษรที่นักศึกษาได้ในแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้ง แล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตรายภาค

(๒) ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่มีการคิดคำนวณ โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับระดับคะแนนประจำระดับคะแนนตัวอักษรที่นักศึกษาได้รับในแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้ง แล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตสะสม

(๓) การคิดระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณมีทศนิยม ๓ ตำแหน่ง และให้ปัดทศนิยมตำแหน่งที่ ๓ ที่มีค่าเท่ากับ ๕ หรือมากกว่า ให้รายงานเฉพาะทศนิยม ๒ ตำแหน่งเท่านั้น

หมวด ๑๐

การลาพักการศึกษา

ข้อ ๖๒ การลาพักการศึกษา นักศึกษาที่ประสงค์จะหยุดกิจกรรมด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยเป็นการชั่วคราว ให้อื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดีพร้อมทั้งหลักฐานอื่น ๆ ที่จำเป็น โดยต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรก่อน เว้นแต่เป็นการลาพักในระหว่างทำดูซุญนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

การยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำก่อน ๒ สัปดาห์สุดท้ายก่อนการสอบในภาคการศึกษาปกติหรือภาคการศึกษาฤดูร้อนนั้น ทั้งนี้ ตามกำหนดไว้ในปฏิทินการศึกษา

การอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ให้กระทำได้ครั้งละไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา และหากยังมีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษาต่อไป ให้อื่นคำร้องใหม่

ข้อ ๖๓ เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา นักศึกษาต้องชำระค่ารักษาสุขภาพนักศึกษา เว้นแต่นักศึกษาได้ชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นในภาคการศึกษานั้นแล้ว ในระหว่างการลาพักการศึกษานักศึกษาจะไม่สามารถได้รับอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์การศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย และไม่สามารถดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้

ข้อ ๖๔ การขอลาพักการศึกษา จะกระทำได้อีกต่อเมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนมาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ เว้นแต่มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ โดยให้คณบดีเป็นผู้อนุมัติ

- (๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
- (๒) ไปทำวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของดุซกฏินิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ในต่างประเทศ
- (๓) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวในสถานพยาบาลเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๓ สัปดาห์ตามคำสั่งแพทย์
- (๔) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใด ซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษา
- (๕) มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ไม่สามารถศึกษาในภาคการศึกษานั้นได้ โดยต้องมีหลักฐานยืนยันเหตุดังกล่าว

การลาพักการศึกษาตาม ๖๔ (๓) ต้องมีใบรับรองแพทย์จากศูนย์บริการสุขภาพหรือสถานพยาบาลของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากสถานพยาบาลเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง

ข้อ ๖๕ ให้นับระยะเวลาที่นักศึกษาลาพักการศึกษาดังแต่หนึ่งภาคการศึกษาหรือมากกว่า อยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนักศึกษาด้วย เว้นแต่เป็นการลาตามข้อ ๖๔ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

การลาพักการศึกษาตามข้อ ๖๔ (๒) และ (๔) โดยไม่นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษา ให้กระทำได้เพียง ๑ ภาคการศึกษานั้น ส่วนเกินกว่าให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนักศึกษา

ระยะเวลาการลาพักการศึกษาตามข้อ ๖๔ (๓) และ (๕) อาจไม่นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนักศึกษาได้ หากคณะกรรมการประจำคณะพิจารณาเห็นควรอนุมัติ

หมวด ๑๑

การสอบภาษาต่างประเทศ การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๖๖ การสอบภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีความสามารถภาษาต่างประเทศอย่างน้อย ๑ ภาษา ซึ่งมหาวิทยาลัยกำหนดเป็นภาษาอังกฤษ นักศึกษาทุกคนจะต้องสอบผ่านความสามารถภาษาอังกฤษตามมาตรฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖๗ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖๘ ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประมวลความรู้มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเป็นประธานกรรมการ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หรืออาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา เป็นกรรมการ และให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อประเมินความรู้ด้านวิชาการของนักศึกษาระดับปริญญาโทแผน ข ก่อนสำเร็จการศึกษา

(๑) ให้คณะกรรมการสอบประมวลความรู้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (ก) ออกข้อสอบ ควบคุมการสอบและตรวจให้คะแนน
- (ข) สอบปากเปล่าในเนื้อหาของหลักสูตร (ถ้ามี)

- (๒) ขั้นตอนการสอบประมวลความรู้ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- (๓) มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการสอบประมวลความรู้ทุกภาคการศึกษาปกติหรืออาจจัดในภาคการศึกษาฤดูร้อนด้วยก็ได้
- (๔) นักศึกษาที่มีสิทธิ์สอบประมวลความรู้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
- (ก) ลงทะเบียนรายวิชาครบตามหลักสูตร โดยไม่นับรายวิชาการค้นคว้าอิสระ และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมนับทั้งภาคการศึกษาที่ผ่านมาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐
  - (ข) ผ่านการประเมินจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระว่าสมควรเข้าสอบประมวลความรู้ได้
  - (ค) นักศึกษาที่สอบประมวลความรู้ครั้งแรกไม่ผ่าน มีสิทธิ์ที่จะสอบใหม่ได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง

ข้อ ๖๙ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอกจะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำดุษฎีนิพนธ์ เสนอดุษฎีนิพนธ์และสอบปากเปล่าหรือการสอบรายงานขั้นสุดท้ายดุษฎีนิพนธ์

(๑) ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน โดยการเสนอของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์หลักเป็นประธานกรรมการ อาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา และอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นกรรมการ และให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติมีหน้าที่ดังนี้

- (ก) ออกข้อสอบ ควบคุมการสอบและตรวจให้คะแนน
  - (ข) สอบปากเปล่าในเนื้อหาของหลักสูตร (ถ้ามี)
- (๓) ขั้นตอนการสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- (๔) นักศึกษาที่มีสิทธิ์สอบวัดคุณสมบัติต้องมีคุณสมบัติดังนี้
- (ก) ลงทะเบียนรายวิชาตามหลักสูตร โดยไม่นับรายวิชาดุษฎีนิพนธ์ และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมนับทั้งภาคการศึกษาที่ผ่านมาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ กรณีการเรียนในหลักสูตรแบบ ๒
- กรณีนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรแบบ ๑ การมีสิทธิ์สอบให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- (ข) ผ่านการประเมินจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ว่าสมควรเข้าสอบวัดคุณสมบัติได้
  - (ค) นักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติครั้งแรกไม่ผ่าน มีสิทธิ์ที่จะสอบใหม่ได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง

หมวด ๑๒

อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๗๐ ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา
- (๒) อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) อย่างน้อย ๑ คน อาจเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษาหรืออาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

สำหรับหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการในระดับนานาชาติตามประกาศของมหาวิทยาลัย เป็นผลงานที่ชี้ชัดว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยของนักศึกษาได้ และมีประสบการณ์ในการดูแลควบคุมวิทยานิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือเคยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาไม่น้อยกว่า ๕ คน

ข้อ ๗๑ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาในการลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา
- (๒) รับผิดชอบการทำเค้าโครงและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ให้สอดคล้องกับเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่สอบผ่าน
- (๓) ให้คำแนะนำและเป็นที่ยปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาทางทฤษฎี แนวคิด และวิธีการศึกษาวิจัย รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- (๔) ให้คำแนะนำและเป็นที่ยปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์และการใช้ภาษา
- (๕) ติดตามการดำเนินงานวิจัยให้เป็นไปตามแผนงาน และเป็นกรรมการประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
- (๖) ให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการของนักศึกษา
- (๗) เป็นกรรมการสอบเค้าโครงและสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในความดูแล
- (๘) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้และตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗๒ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ร่วมรับผิดชอบและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ให้สอดคล้องกับเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่สอบผ่านแล้ว
- (๒) ร่วมให้คำแนะนำเป็นที่ยปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาทางทฤษฎี แนวคิด และวิธีการศึกษาวิจัย รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- (๓) ร่วมติดตามการดำเนินงานวิจัยให้เป็นไปตามแผนงาน และเป็นกรรมการประเมินผลความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์
- (๔) ให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา
- (๕) ร่วมเป็นกรรมการสอบเค้าโครงและสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในความดูแล
- (๖) ร่วมให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้และตามหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗๓ ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา
- (๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา หรืออาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ข้อ ๗๔ หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ให้นำข้อ ๗๑ และ ๗๒ มาบังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๕ ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษาหรืออาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ข้อ ๗๖ หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและอาจารย์ที่ปรึกษาอิสระร่วม (ถ้ามี) ให้นำข้อ ๗๑ และ ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๗ ภาระงานที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๑) อาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์หลักหรือวิทยานิพนธ์หลักตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) กรณีอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษามีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๗ (๑) (ก) ๑. และข้อ ๗ (๑) (ก) ๓. ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกรวมกันได้ไม่เกิน ๕ คนต่อภาคการศึกษา

(ข) กรณีอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษามีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามข้อ ๗ (๑) (ก) ๒. ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกรวมกันได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

(ค) กรณีอาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษามีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา ให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษา มากกว่า ๑๕ คนให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

(๒) อาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำดุษฎีนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ทำการค้นคว้าอิสระจำนวน ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

ทั้งนี้ ภาระงานที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้นับรวมจำนวนนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา โดยเริ่มนับเมื่อเค้าโครงดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะแล้ว และสิ้นสุดเมื่อนักศึกษาสอบผ่านดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว

ข้อ ๗๘ ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ดังนี้

(๑) กรณีวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) ก ๕ หรือ ๗ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษาและอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก รวมกันไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(๒) กรณีดุษฎีนิพนธ์ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบประกอบด้วย อาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา และอาจารย์พิเศษบัณฑิตศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๓) ก ๖ หรือ ๘ รวมกันไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาพิเศษที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทั้งนี้ ขั้นตอนในการทำดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ รวมทั้งการสอบเค้าโครงและการสอบดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๓

การพ้นและการคืนสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๗๙ นักศึกษาจะพ้นสถานภาพนักศึกษา เมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่ง ต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญาแล้ว

(๔) ไม่ลงทะเบียนอย่างสมบูรณ์ในภาคการศึกษาใดการศึกษาหนึ่ง และไม่ได้รักษาสถานภาพนักศึกษา

(๕) ได้รับผลการประเมิน “ตก” สามครั้งในการสอบประมวลความรู้หรือการสอบวัดคุณสมบัติแล้วแต่กรณี

กรณี

(๖) นักศึกษาสอบดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ครั้งที่ ๒ “ตก”

(๗) ลงทะเบียนเรียนครบระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘ แล้ว แต่ยังไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ ยกเว้นกรณีตามข้อ ๑๙

(๘) มหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสถานภาพนักศึกษาเพราะเหตุที่ขาดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรหรือกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของมหาวิทยาลัย

(๙) รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

นักศึกษาที่สิ้นสุดสถานภาพนักศึกษาตามข้อ ๗๙ (๒) และ (๔) มีสิทธิขอคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษาได้ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๘๐ การลาออก นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากความเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ การลาออกจะมีผลสมบูรณ์เมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๘๑ การคืนสถานภาพนักศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๔

จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

ข้อ ๘๒ ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการประกอบด้วย

(๑) รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) คณบดีหรือรองคณบดีที่นักศึกษาสังกัด เป็นกรรมการ

(๓) คณบดีที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ

(๔) ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่นักศึกษาเรียน เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๕) นิติกรของมหาวิทยาลัย จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘๓ ให้คณะกรรมการจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำเป็นลายลักษณ์อักษร
- (๒) เรียกเอกสารที่อยู่ในการครอบครองของบุคคลอื่นหรือหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัย
- (๓) รวบรวมพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๔) สรุปผลการสอบหาข้อเท็จจริงและเสนอบทลงโทษต่ออธิการบดี

ข้อ ๘๔ การกระทำผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการเกี่ยวกับการทำดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ในกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีดังนี้

- (๑) การคัดลอกผลงานวิชาการของผู้อื่น โดยไม่มีการอ้างอิงหรือปกปิดแหล่งที่มา
- (๒) การซ้ำซ้อนกับผลงานวิชาการของผู้อื่น
- (๓) การตกแต่งข้อมูลหรือการสร้างข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามกระบวนการวิจัย
- (๔) การจ้างหรือวานให้ผู้อื่นช่วยทำ หรือทำแทนตนหรือมอบให้ผู้อื่นทำแทนนอกเหนือจากงานที่ได้รับระบุไว้ในเค้าดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ได้รับอนุมัติแล้วและการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์หรือนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลการ ประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนบทคัดย่อเป็นภาษาต่างประเทศ

ข้อ ๘๕ คณะกรรมการจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ จะต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร และนำพยานบุคคลหรือพยานเอกสารมาชี้แจงข้อกล่าวหาด้วย

ข้อ ๘๖ ให้คณะกรรมการจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งจากอธิการบดี

กรณีที่ไม่สามารถสอบหาข้อเท็จจริงได้ทันตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเรื่องขอขยายเวลาดำเนินการได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

ข้อ ๘๗ ให้คณะกรรมการจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ สรุปผลการสอบและเสนอลงโทษตามควรแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

(๑) กรณีที่นักศึกษาไม่ได้ตั้งใจ หรือละเลยการดำเนินการตามขั้นตอนของดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ อาจเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วให้ดำเนินการสอบใหม่อีกครั้ง

(๒) กรณีที่นักศึกษาจงใจกระทำผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ อาจเสนอให้ปรับการสอบดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เป็น “ตก” หรือให้ยกเลิกการทำดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ นักศึกษาจะต้องเสนอหัวข้อเรื่องใหม่ต่อไป

(๓) กรณีที่นักศึกษากระทำผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามข้อ ๘๔ (๒) (๓) หรือ (๔) อาจเสนอให้มหาวิทยาลัยตัดชื่อพ้นสถานภาพนักศึกษา

(๔) กรณีที่ตรวจพบว่าได้กระทำความผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการหลังจากได้รับอนุมัติปริญญาไปแล้ว

(ก) กรณีทำความผิดตามข้อ ๘๔ (๑) ให้เรียกนักศึกษามาปรับแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากมหาวิทยาลัย

(ข) กรณีทำความผิดตามข้อ ๘๔ (๒) (๓) หรือ (๔) ให้มหาวิทยาลัยทำเรื่องเสนอสภามหาวิทยาลัย ถอดถอนปริญญา

ข้อ ๘๘ เมื่ออธิการบดีสั่งลงโทษตามข้อ ๘๗ แล้ว ให้แจ้งผลการลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ถูกลงโทษทราบภายใน ๗ วันทำการ

ข้อ ๘๙ ผู้ถูกลงโทษตามข้อ ๘๗ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อมหาวิทยาลัย ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ทราบคำสั่งลงโทษนั้น

หมวด ๑๕

การสำเร็จการศึกษาและการขอรับประกาศนียบัตรหรือปริญญา

ข้อ ๙๐ การสำเร็จการศึกษา ให้คณะกรรมการประจำคณะอนุมัติการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตโดยนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีคุณสมบัติต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) สอบผ่านรายวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร

(ข) ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) หลักสูตรปริญญาโท

(ก) สอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) แผน ก แบบ ก ๑ สอบวิทยานิพนธ์ผ่าน และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(ค) แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตรและได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ สอบวิทยานิพนธ์ผ่าน และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

ในกรณีที่เป็นวิทยานิพนธ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งประดิษฐ์ อาจถือการได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรและหรืออนุสิทธิบัตรแทนการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการได้

(ง) แผน ข ศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตรและได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) สอบการค้นคว้าอิสระผ่าน และผลงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของผลงานการค้นคว้าอิสระจะต้องได้รับการตีพิมพ์อย่างน้อย ๑ เรื่องหรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการระดับชาติที่มีรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

ในกรณีที่เป็นการค้นคว้าอิสระซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งประดิษฐ์ อาจถือการได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรและหรืออนุสิทธิบัตรแทนการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการได้

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก

(ก) สอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(ค) แบบ ๑ สอบดุษฎีนิพนธ์ผ่าน และผลงานของดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานดุษฎีนิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ ๑ เรื่องและระดับชาติอีก ๑ เรื่อง ที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(ง) แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ สอบผ่านดุษฎีนิพนธ์ และผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของผลงานต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อย

ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติอย่างน้อย ๑ เรื่อง ที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่เป็นคุณนิพนธ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งประดิษฐ์ อาจถือการได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรแทนการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการได้

(๔) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(๕) ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัย คณะ หรือสาขาวิชากำหนด

ข้อ ๙๑ วันสำเร็จการศึกษา

วันสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาอนุมัติการสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๙๒ การขออนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญา

(๑) นักศึกษาที่คิดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ให้ยื่นคำร้องแสดงความจำนงขอรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาต่อมหาวิทยาลัย ภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) ให้คณะกรรมการประจำคณะอนุมัติการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา และเสนอชื่อต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญา โดยนักศึกษาซึ่งจะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อขออนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญาต่อสภามหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(ก) เป็นผู้สำเร็จการศึกษครบถ้วนตามข้อ ๙๐

(ข) ไม่เป็นผู้มีพันธะหรือสัญญาอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

(ค) ไม่อยู่ในระหว่างถูกลงโทษจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๖

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๙๓ สำหรับนักศึกษาซึ่งเข้าศึกษาก่อนข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วแต่กรณี รวมทั้งประกาศและคำสั่งของมหาวิทยาลัยซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่นักศึกษาผู้นั้นเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย มาใช้บังคับกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นต่อไป จนกว่าสำเร็จการศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวินัย วิทยานุกุล)

กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์